

TÁJÉKOZTATÓ A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL 2012. JÚLIUS

2012. évi CXVIII. törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról

Megjelent: Magyar Közlöny 2012/98. (VII.23.) <http://www.magyarokozlony.hu/pdf/13606>
Hatályos: 2012. 07. 26., 2012. 08. 01., 2012. 08. 22., 2012. 09. 01., 2012. 10. 01.,
2013. 01. 01., 2015. 01. 01.

Az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló **2012. évi CXVIII. törvény** az alábbi törvényeket módosítja:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény,
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény.
- a Gyermekek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény,
- a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény,
- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény,
- az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény,
- a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény.

Jelen tájékoztató az Szt. módosításait hivatott összefoglalni.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása

Pénzbeli ellátások

Jövedelem fogalmának változása

2012. július 26-ától lép hatályba az a módosítás, amely szerint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításához igazítva a szociális szervezet tagjának személyes közreműködése ellenértékéként kapott bevétel a szövetségi tagra irányadó kötelező legkisebb munkabér erejéig az Szt. alkalmazásában sem minősül jövedelemnek.

Az Szt. 4. § (1) bekezdés j) pontja módosul:

„j) keresőtevékenység: ha e törvény másként nem rendelkezik, minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár, kivéve a tiszteletdíj alapján végzett tevékenységet, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát nem haladja meg, valamint a mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenységet, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni; nem minősül ellenértéknek a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás, valamint a szociális szervezet (ide

nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékéeként megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel;”

Az Szt. 4. § (1a) bekezdése a következő 10. ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően e törvény alkalmazásában nem minősül jövedelemnek]

„10. a szociális szövetkezet (ide nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékéeként megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel.”

Aktív korúak ellátására való jogosultság változása

Az Szt. szerint nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultsága annak a személynek, aki képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül. Ugyanakkor, ha a személyt már az aktív korúak ellátására való jogosultság időtartama alatt vonják be keresetpótló juttatás folyósításával járó képzésbe, az ellátást nem kell megszüntetni, hanem a folyósítását kell szüneteltetni.

Ezzel szemben, ha a képzésben részt vevő személy felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban részesül, akkor nem a folyósítás szüneteltetésére, hanem a jövedelemváltozásra vonatkozó rendelkezések alapján a segély megszüntetésére kerülhet sor.

A keresetpótló juttatás és a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás egységes kezelése érdekében szükséges volt, hogy a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásra is az Ft. szerinti képzési támogatásra vonatkozó szabályok legyenek alkalmazandóak. A módosítás 2012. július 26-án lép hatályba.

Az Szt. 34. § (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

(Nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultság annak a személynek, aki)

„j) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény szerint felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban részesül.”

A rendszeres szociális segélyre való jogosultság kritériumai közt a gyermekelhelyezés megoldatlanságára vonatkozó kritérium. Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani rendszeres szociális segélyre jogosult.

Az Szt. 37. § (1) bekezdés c) pontjában az „intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.]” szövegrész helyébe az „intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben” szöveg,

Természetbeni szociális ellátásokra vonatkozó szabályozás módosítása

2012. augusztus 1-jétől lép hatályba a természetbeni szociális ellátásokra vonatkozó módosítás. A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben előírhatja, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában kell nyújtani. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában akkor nyújtható, ha a családban védelembe vett gyermek él. Ha a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásáról dönt, úgy ennek eljárási szabályait és a természetbeni juttatás formáit rendeletében szabályozza azzal, hogy védelembe vett gyermekeként az ellátás megállapított összegének 20%-a, de összesen legfeljebb 60%-a nyújtható természetben.

Az Szt. 47. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

b) a lakásfenntartási támogatás,

c) az átmeneti segély és
d) a temetési segély
nyújtható.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben előírhatja, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány (a továbbiakban: Erzsébet-utalvány) formájában kell nyújtani.”

Az Szt. 47. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint - a (2) bekezdésben meghatározottakon túl - a rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában akkor nyújtható, ha a családban a Gyvt. 68. §-a szerint védelembe vett gyermek él. Ha a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásáról dönt, úgy ennek eljárási szabályait és a természetbeni juttatás formáit rendeletében szabályozza azzal, hogy védelembe vett gyermekenként az ellátás megállapított összegének 20%-a, de összesen legfeljebb 60%-a nyújtható természetben. A rendszeres szociális segély esetében a 20, illetve 60%-os mérték megállapításánál a (2) bekezdés alapján Erzsébet-utalvány formájában nyújtott összeget figyelembe kell venni.”

Kiegészül az Erzsébet utalvány lehetőségével a természetbeni ellátások köre.

Az Szt. 47. § (3) bekezdésében a „különösen az élelmiszer” szövegrész helyébe a „különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer” szöveg lép.

„Természetbeni ellátás különösen **az Erzsébet-utalvány**, az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.”

Kezelhető adósságok körének módosítása

2012. július 26-ától hatályos az adósságkezelési szolgáltatásba bevonható kezelhető adósságok körének módosítása, amely kiegészült a épület- és fűtőkorszerűsítéssel járó közösköltség-hátralék körével.

Az Szt. 55. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés alkalmazása során adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó

a) közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, személyszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás),

b) közösköltség-hátralék, valamint **az épület- és fűtőkorszerűsítéssel járó külön költség hátralék**,

c) a lakbérhátralék,

d) a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék.”

Szociális szolgáltatások

Támogatott lakhatás

A fogyatékos személyek bentlakásos szociális intézményi ellátása területén az Szt. a hatálybalépésekor a felnőtt fogyatékos személyek ellátását elsősorban a nagy létszámú intézetekre építette. Az elmúlt 15 évben egyre erősödött a kiscsoportos és egyéni szükségleteken alapuló gondozás iránti igény, mely gondozási forma az 1990-es évek közepétől hazánkban is bevezetésre került. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény és az ahhoz tartozó Fakultatív Jegyzőkönyv ratifikálásával hazánk véglegesen elkötelezte magát a közösségi alapú szolgáltatások, a lakóotthoni ellátás megszervezése mellett. A működő lakóotthonok többsége csak a férőhelyek számának tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte.

Az Szt. megteremti a támogatott lakhatás jogszabályi alapjait. A fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot 2011 júliusában fogadta el a Kormány. A stratégia végrehajtása érdekében a Kormány feladatként írta elő, hogy 2012. június 30-áig ki kell dolgozni a támogatott lakhatás szakmai tartalmát, személyi és tárgyi feltételeit. A stratégia megvalósításának elősegítése érdekében kiírásra került a TIOP-3.4.1 Bentlakásos intézmények kiváltása című pályázat, melynek keretében 7 milliárd forint áll

rendelkezésre. A pályázat lebonyolításához szükséges, hogy a kiváltás jogszabályi háttere biztosított legyen.

Az Szt. módosítása a támogatott lakhatás alapvető rendelkezéseit tartalmazza, annak részletszabályai végrehajtási rendeletben kerülnek szabályozásra. A jogalkotó szerint ez a szolgáltatási forma megfelelő feltételeket teremt ahhoz, hogy a fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg, valamint hajléktalan emberek nyitottabb, természetesebb, családiasabb életmódot alakítsanak ki önmaguk számára, személyesebb bánásmódot és nagyobb autonómiát tesz lehetővé. A támogatott lakhatás az ellátott életkorának, egészségi állapotának és önellátási képességnek megfelelően biztosít lakhatási, illetve egyéb szociális szolgáltatásokat az ellátott önálló döntése, szükséglete, képességei, készségei maximális figyelembevételével. A támogatott lakhatás bevezetésével lehetővé válik, hogy az ellátottak a helyi lakossággal azonos életkörülmények és életfeltételek között éljenek és részt vegyenek a helyi társadalom életében.

Az átalakítás legfontosabb újdonsága, hogy a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválnak, biztosítva ezzel a személyre szabott és szükségletekre épülő ellátást. Az eddigi, bentlakásos intézmény által nyújtott komplex szolgáltatás lakhatási szolgáltatásra, valamint az önálló életvitelt segítő szolgáltatásokra (pl. fejlesztés, ápolás-gondozás, társadalmi életben való részvétel segítése) válik szét.

A támogatott lakhatásban történő elhelyezést határozatlan vagy határozott időtartamban lehet biztosítani a komplex szükségletfelmérés eredményétől függően. A lakhatási szolgáltatás kétféle formában biztosítható: legfeljebb 12 fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy legfeljebb 50 fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében.

Az önálló életvitelt segítő szolgáltatások nyújtására az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján kerülhet sor. Az új szabályok biztosítják azt a lehetőséget, hogy ezeket a szolgáltatásokat a támogatott lakhatást nyújtó fenntartók együttesen, hálózatba szerveződve biztosítsák. A hálózati működés a terhek megosztását, a hatékonyabb fenntartást, illetve az egyszerűbben megszervezhető, rugalmas, szükségleteken alapuló ellátást segíti elő.

A támogatott lakhatásra nem kell a befogadás Szt. 58/A. § (2) és (2a) bekezdés szabályait alkalmazni, nem kell érdekképviselői fórumot és ellátotti önkormányzatot működtetni.

A támogatott lakhatást tehát új szakosított ellátási formaként definiálja az Szt.

*Az Szt. 57. § (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
(A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást)
„e) a támogatott lakhatás,
(nyújtja.)*

Kiegészítés:

2013. január 1-jétől a szociális szolgáltatások rendszere az alábbi:

57. § (1) Szociális alapszolgáltatások

a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,

b)

c) az étkeztetés,

d) a házi segítségnyújtás,

e) a családsegítés,

f) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

g) a közösségi ellátások,

h) a támogató szolgáltatás,

i) az utcai szociális munka,

j) a nappali ellátás.

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,

b) a rehabilitációs intézmény,

c) a lakóotthon (a továbbiakban a)-c) pont együtt: tartós bentlakásos intézmény),

d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (a továbbiakban a)-d) pont együtt: bentlakásos intézmény),

e) a támogatott lakhatás,

f) az egyéb speciális szociális intézmény

nyújtja.

(3) A (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban meghatározott intézmény legalább tíz fő, legfeljebb százötven fő ellátását biztosítja. Telephellyel rendelkező szociális intézmény esetén a férőhelyszámot az ellátást nyújtó székhelyen és az egyes telephelyeken külön-külön kell vizsgálni.

2013. január 1-jétől módosul a szociális intézmény Szt. szerinti definíciója.

Szt. 4. § h) pont: „szociális intézmény: „az e törvényben meghatározott nappali, illetve bentlakásos ellátást vagy támogatott lakhatást nyújtó szervezet.”

A támogatott lakhatás törvényi szintű szabályai külön szakaszba kerülnek beépítésre az Szt.-be.

Az Szt. a következő 75. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Támogatott lakhatás

75. §

(1) A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek, valamint a hajléktalan személyek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja

a) a lakhatási szolgáltatást,

b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt,

c) az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást,

d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén

da) az étkezést,

db) az ápolás-gondozást,

dc) a fejlesztést,

dd) a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

(2) A lakhatási szolgáltatás

a) legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

b) hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

c) legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.

(3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti szolgáltatásokat a fenntartó

a) szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel kötött megállapodás útján,

b) más támogatott lakhatást nyújtó fenntartóval együttesen, a közös működtetésre vonatkozó megállapodás alapján (hálózat),

c) más, a tevékenységi köre szerinti működési engedéllyel rendelkező szolgáltatást nyújtó szervezettel kötött megállapodás útján,

d) az intézményi szolgáltatások intézményen kívüli szervezet által történő ellátásának szabályai szerint is biztosíthatja.

(4) A támogatott lakhatásra egyebekben a bentlakásos intézményekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy

a) az ellátás - a komplex szükségletfelmérés alapján - határozott vagy határozatlan időtartamú,

b) az 58/A. § (2) és (2a) bekezdését, valamint a 99. §-t és 99/A. §-t nem kell alkalmazni.”

A támogatott lakhatásnál előírásra kerül ellátottak külön jogszabály szerinti felülvizsgálatban történő részvétele.

Az Szt. 113/A. §-a a következő e) ponttal egészül ki:

(A külön jogszabályban meghatározott felülvizsgálaton vesznek részt)

„e) a támogatott lakhatásban részesülő személyek.”

A támogatott lakhatás esetében a térítési díj fizetésére a törvény tartós bentlakásos intézményekre vonatkozó főszabályt kell alkalmazni.

Az Szt. 117. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Támogatott lakhatás esetén

a) a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át,

b) a térítési díjra a tartós bentlakásos intézmények térítési díjára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

Az új szabályok 2013. január 1-jével lépnek hatályba. A fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybetegek személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása fokozatosan alakul át az új szabályoknak megfelelően: 2013. január 1-jét követően

- nagy létszámú intézményt átalakítani csak a támogatott lakhatás valamelyik formájában,

- új intézményt létrehozni pedig csak legfeljebb 12 fős lakásban vagy házban

lehet. Ez utóbbi rendelkezés összhangban van azzal a 2010 óta hatályos szabállyal, miszerint fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyet 2011. január 1-jét követően csak lakóotthoni formában lehet létrehozni.

A hatálybalépéskor már működő lakóotthonok számára két éves átmeneti időt biztosít a módosítás: 2014. december 31-éig működhetnek a jelenlegi formában, ezt követően már meg kell felelniük az új rendelkezéseknek.

Az Szt. a következő 140/P. §-sal egészül ki:

„140/P. § (1) 2013. január 1-jét követően fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyeket

a) nagy létszámú intézmény átalakítása esetén csak támogatott lakhatás,

b) új intézmény létrehozása esetén csak a 75. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti támogatott lakhatás formájában lehet létrehozni.

(2) Bentlakásos intézményi ellátás 2014. december 31-éig működtethető lakóotthoni formában.”

2013. január 1-jével hatályát veszti az Szt. 57. § (3) bekezdés utolsó mondata, amely a következő: „2011. január 1-jét követően - a 2011. január 1-jén jogerős építési engedéllyel rendelkező beruházás kivételével - fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyet csak lakóotthoni formában lehet létrehozni.”

A finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályai

A 2012. január 1-jétől zajló befogadási eljárás során számos kérdés merült fel a gyakorlatban. Ezek többsége orvosolható volt jogértelmezés útján, azonban néhány esetben indokolt volt az Szt. irányadó rendelkezéseinek módosítása.

A 2011. július 25-ig hatályos szabályozás szerint a házi segítségnyújtás nem állami fenntartójának a 2011. december 31-én ellátási szerződéssel nem érintett ellátotti létszáma vonatkozásában önkormányzati hozzájáruló nyilatkozatot kell csatolnia, ha finanszírozásban szeretett volna részesülni. A módosítás ezt a kötelezettséget kiterjeszti: a hatálybalépést követően újonnan létrehozott nem állami házi segítségnyújtó szolgálatok, illetve létszámbővítés esetében is szükséges önkormányzati hozzájáruló nyilatkozat megszerzése a 2013. évi befogadáshoz. Az új kötelezettségre vonatkozó szabályozás július 1-jével való megjelentetése biztosít fél év felkészülési időt arra, hogy a fenntartók a nyilatkozatot és a szakhatósági hozzájárulást megszerezzék.

A rendelkezésre álló kapacitástól független befogadhatóság két esete – önkormányzat és megyei fenntartó kötelező feladatellátása; pályázati úton elnyert hazai, illetve uniós támogatás – eddig végrehajtási rendeleti szinten került meghatározásra, ezeket az módosítás törvényi szintre emeli. Ezzel egyidejűleg a mentesülési esetek száma kibővül: kapacitástól függetlenül be kell fogadni a finanszírozási rendszerbe a szolgáltatást, ha a működési engedély módosítását szétválás-egyesítés, a fenntartó intézményei, telephelyei közötti férőhelyszám-átcsoportosítás, egyik telephelyről a másikra történő áthelyezés, továbbá a férőhelyek átminősítése teszi szükségessé, de kizárólag azzal a feltétellel, hogy a változás nem jár költségvetési többletkiadással.

A fenntartóváltozás esetében nem beszélhetünk új szociális szolgáltatás, illetve új férőhelyek létrejöttéről, ezért szükséges annak törvényben való rögzítése, hogy ebben az esetben nincs szükség szakhatósági eljárás keretében a befogadás megállapítására. Szintén kivételt képez a befogadás alól – a magasabb összegű normatíva ellenére is –, ha a férőhelyek átminősítésére demens állapot bekövetkezése miatt kerül sor.

A Szt. 58/A. § (2d) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2d) A (2a) bekezdés szerinti esetben - ide nem értve a (2b) bekezdés szerinti nem állami fenntartású házi segítségnyújtás 2011. december 31-én ellátási szerződéssel nem érintett ellátotti létszámát - a normatív hozzájárulás a külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadás nélkül is jár, ha

a) a változás a működési engedély módosítását nem teszi szükségessé,

b) a kérelem benyújtását megelőzően is létezett férőhelyet demens betegek bentlakásos intézményi ellátására minősítik át,

c) a működési engedély módosítását kizárólag fenntartóváltás teszi szükségessé.”

Az Szt. 58/A. §-a a következő (2e) bekezdéssel egészül ki:

„(2e) A külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe a rendelkezésre álló kapacitástól függetlenül be kell fogadni

a) az állami vagy önkormányzati kötelező feladatot ellátó állami fenntartót,

b) azt a szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amelyre nézve a fenntartó pályázati úton elnyert európai uniós vagy hazai fejlesztési támogatásban részesül,
c) azt a kérelem benyújtását megelőzően is érvényes működési engedélyben feltüntetett szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amely esetében a működési engedély módosítását kizárólag költségvetési többletkiadást nem eredményező szétválás vagy egyesítés, a fenntartó intézményei, telephelyei közötti, illetve újonnan létesített telephelyére történő férőhelyszám-átcsoportosítás vagy átmeneti és tartós ellátást nyújtó férőhelyek egymás közti átminősítése teszi szükségessé,
d) 2012. évre vonatkozóan az igénylésben megjelölt időponttól, illetve ha a működési engedélyben ennél későbbi időpont szerepel, az abban megjelölt időponttól kezdődően azt a szolgáltatást, intézményt, ellátotti számot, férőhelyszámot, amelyre a helyi önkormányzat, illetve a társulás a normatív hozzájárulások és támogatások iránti igényét 2011. év során a jogszabályoknak megfelelően benyújtotta.”

Az Szt. a következő 140/O. §-sal egészül ki:

„140/O. § Az 58/A. § (2e) bekezdés d) pontja szerinti esetben - amennyiben a hatálybalépésig az eljárás jogerősen lezárult - a működési engedély módosítása iránt új kérelmet kell benyújtani.”

A fentiekén túl változás, hogy a szakosított ellátásnál az időszakos férőhelyek nem minősülnek új kapacitásnak az Szt. 58/A. § (2) bekezdés c) pontjában 2012. július 26-ától.

Az Szt. 58/A. § (2) bekezdés c) pontjában a „külső” szövegrész helyébe a „külső és az időszakos” szöveg lép.

Hajléktalan ellátás regionális diszpécserközpontok

2012. július 26-ától változik a hajléktalan diszpécserközpontok kijelöléséről szóló szabályozás.

A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter pályázat útján regionális illetékességgel diszpécserközpontokat jelöl ki az utcai szociális munkát végző, külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szervezetek közül. A kijelölés öt évre szól, amelynek leteltét megelőzően három hónappal új pályázat kiírására kerül sor.

Az Szt. 65/E. § (2) bekezdésében a „követően” szövegrész helyébe a „megelőzően három hónappal” szöveg lép.

Térítési díj szabályok

2012. július 26-ától az Szt. 115. § (9) bekezdésének utolsó mondata törlésre kerül, azaz törlődik a következő mondat: „Ha a szolgáltatás az előző évben nem működött, az önköltség számításának alapjául a tárgyévre tervezett költségeket kell figyelembe venni.”

2012. július 26-ától az Szt. 117/B. § (2) bekezdéséből törlődik az Szt. 116. § (1) bekezdésre való hivatkozás.

A Tájékoztató a jogszabályi szöveget nem helyettesíti, a leírtak a készítő szakmai álláspontját tükrözik, mely esetleges jogvita esetén az eljáró hatóságot nem köti, állásfoglalásnak nem minősül.

Felhasználva: [T/7678. számú törvényjavaslat indokolása](#)

2012. évi CXVIII törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról

Kaposvár, 2012. július 28.

Erdős Zsuzsanna
szociálpolitikai szakértő